

Projekt

z dnia 14 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BRENNA**

z dnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółdzielni energetycznej o nazwie „Spółdzielnia Energetyczna Brenna”

Na podstawie art. 18 ust. 1 i art. 7 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 2 pkt 33a i art. 38c ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.) Rada Gminy Brenna uchwała, co następuje:

§ 1. Wyrazić zgodę na utworzenie spółdzielni energetycznej o nazwie „Spółdzielnia Energetyczna Brenna”.

§ 2. Upoważnia się Wójta Gminy Brenna do dokonania wszelkich czynności związanych z utworzeniem oraz członkostwem Gminy Brenna w spółdzielni energetycznej.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brenna.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zasady tworzenia spółdzielni energetycznych (niebędących spółdzielniami rolników) regulowane są przepisami ustawy z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.) oraz ustawy z 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 648, z 2023 r. poz. 1450).

Spółdzielnie energetyczne umożliwiają znaczące obniżenie kosztów zakupu energii dla jej członków, wyższe przychody dla jej wytwórców oraz wzrost bezpośredniego wykorzystania zielonej energii na terenach na jakich funkcjonują.

Ustawodawca ograniczył terytorialnie zakres działania spółdzielni energetycznych do obszarów gmin wiejskich lub miejsko-wiejskiej w rozumieniu przepisów o statystyce publicznej. Liczba członków spółdzielni wynosić może od 3 do 1000 członków. Łączna moc zainstalowana elektryczna wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii powinna:

a) umożliwić pokrycie w ciągu roku nie mniej niż 70% potrzeb własnych spółdzielni energetycznej i jej członków, **(do 31.12.2025 r. próg ten jest obniżony do 40%),**

b) nie przekraczać 10 MW.

Na chwilę obecną, gmina Brenna dysponuje jedną instalacją PV o mocy ok. 30kW. Przygotowywany jest wniosek o dofinansowanie w ramach LGD Cieszyńska Kraina na budowę kilku instalacji o łącznej mocy ok. 150kW.

Przystąpienie do spółdzielni energetycznej pozwoli gminie na:

1. Redukcję kosztów energii elektrycznej poprzez wykorzystanie lokalnych źródeł odnawialnych.
2. Wsparcie lokalnej gospodarki poprzez rozwój sektora OZE oraz możliwość angażowania lokalnych przedsiębiorców i mieszkańców.
3. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i stabilności dostaw energii.
4. Możliwość korzystania z preferencyjnych warunków zakupu i dystrybucji energii dla jednostek gminnych.
5. Uzyskanie dostępu do środków finansowych i dotacji wspierających rozwój odnawialnych źródeł energii.

W odróżnieniu od udziału w klastrze energetycznym tworzenie spółdzielni energetycznej w uwarunkowaniach geograficznych i gospodarczych w jakich znajduje się gmina Brenna pozwoli na uzyskanie szybszych i większych korzyści.

Zarządzanie spółdzielnią jest prostsze i podlega większej kontroli gminy w związku z małą ilością początkowych członków spółdzielni i dominujący w niej udział gminy lub jej jednostek organizacyjnych. Warunki początkowe pozwalające na bilansowanie energii są bardziej realne do spełnienia między innymi poprzez możliwość doboru początkowych podmiotów zakładających spółdzielnię oraz wybór dowolnych PPE. Jak wynika z projektu koncepcji rozwoju Klastra Energii Powiatu Cieszyńskiego istnieje duże prawdopodobieństwo, że nie uzyska on przewidzianych ustawowo zwolnień w opłatach. Cytat z punktu 6.1.4. projektu koncepcji rozwoju klastra: *„Klaster Energii Gmin i Powiatu Cieszyńskiego po zrealizowaniu planowanych inwestycji spełni wymagania odnoszące się do końca 2026 roku. Jednak działania te są przygotowane na lata 2025-2030, więc istnieje duża szansa, że Klaster spełni jedynie pkt.3 dotyczący magazynowania energii. Wówczas nie będzie mógł korzystać ze zwolnień w opłatach.”*. Uzasadnia to wybór alternatywnego, lepszego rozwiązania w zakresie dostępnych społeczności energetycznych.

Istnieje istotna różnica w zakresie przywilejów, które przewidział ustawodawca dla społeczności energetycznych: Klaster energii poza sprzedażą energii pomiędzy członkami może uzyskać bonifikatę na część kosztów dystrybucji energii (maksymalnie 25%). Spółdzielnia energetyczna uzyskuje całkowite zwolnienie z części zmiennej opłaty dystrybucyjnej, a co najistotniejsze sprzedawca energii rozlicza nadwyżkę energii

wprowadzonej do sieci w stosunku 1:0,6. W obecnym stanie prawnym do korzystania z przywilejów związanych z rozliczaniem energii i opłatami za jej dystrybucję wymagane są dla tworzonych społeczności energetycznych warunki brzegowe w zakresie rocznej produkcji energii odnawialnej i pojemności magazynów energii. Dla klastra są to wartości odpowiednio 30% i 2%. Dla spółdzielni 40% i 0%. Należy zwrócić uwagę, że inwestowanie w magazyny energii jest istotnie droższe od budowy instalacji PV dla jednostki energii. Kolejnym ułatwieniem w spełnieniu warunków początkowych dla utworzenia spółdzielni energetycznej jest możliwość deklarowania wybranych (nie wszystkich) **swoich Punktów Poboru Energii (PPE)**. Można wybrać te PPE, które chce objąć rozliczeniem w ramach spółdzielni energetycznej. Dzięki temu można elastycznie zarządzać swoim udziałem w spółdzielni i dostosować go do swoich potrzeb energetycznych.

Spółdzielnia energetyczna jest podmiotem uprawnionym do pozyskiwania środków finansowych z zewnętrznych źródeł np. z Krajowego Programu Odbudowy lub Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027. Poniższa tabela z regulaminu wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności prezentuje działania kwalifikowane do dofinansowania dedykowane dla spółdzielni energetycznych (inwestycja B2.2.2 – część przedinwestycyjna).

1. Zakres wsparcia i dopuszczalne kategorie wydatków kwalifikowalnych dla działania A.2 przedstawia poniższa tabela:

Dopuszczalny przedmiot wsparcia	Kategorie wydatków kwalifikowalnych	Potencjalne tryby pomocy publicznej ¹
1/ Wsparcie spółdzielni energetycznej w procesie opracowywania dokumentów biznesowych i rozwojowych wraz z niezbędnymi analizami (symbol wydatku S.1).	2/ Opracowania 3/ Usługi eksperckie	§ pomoc de minimis § bez pomocy publicznej § pomoc publiczna udzielana na podstawie art. 49 rozporządzenia KE 651/2014 pomoc na badania środowiska
2/ Opracowanie dokumentacji inwestycyjnej m.in.: dokumentacja techniczna, projekty budowlane, programy funkcjonalno-użytkowe, dokumentacja związana z uzyskaniem pozwoleń i zgód administracyjnych (w tym dokumentacja środowiskowa) lub dostosowaniem lokalnych dokumentów planistycznych (np. planów zagospodarowania przestrzennego), dokumentacja przetargowa (symbol wydatku S.2).	2/ Opracowania 3/ Usługi eksperckie	§ pomoc de minimis § bez pomocy publicznej § pomoc publiczna udzielana na podstawie art. 49 rozporządzenia KE 651/2014 pomoc na badania środowiska
3/ Opracowanie dokumentacji niezbędnej do pozyskania finansowania lub współfinansowania działań inwestycyjnych, m.in. analiz niezbędnych do opracowania wniosku o dofinansowanie, studiów wykonalności, biznesplanów dokumentacji typu due dilligence, analiz docelowego montażu finansowego inwestycji (symbol wydatku S.3).	2/ Opracowania 3/ Usługi eksperckie	§ pomoc de minimis § bez pomocy publicznej § pomoc publiczna udzielana na podstawie art. 49 rozporządzenia KE 651/2014 pomoc na badania środowiska
4/ Wdrożenie systemów lub elementów systemów wspomagających zarządzanie spółdzielnią energetyczną, monitorowanie pracy urządzeń wytwórczych i odbiorników, jak również optymalizację energetyczną, w tym: inteligentne	4/ Zakup oprogramowania i systemów	§ pomoc de minimis § bez pomocy publicznej

¹ Wymienione kategorie pomocy publicznej zostały scharakteryzowane w Wytycznych pomocy publicznej oraz pomocy de minimis, które stanowią załącznik nr 9 do Regulaminu.

<p>systemy wspomagające zarządzanie elementami lokalnego systemu energetycznego, systemy CRM (customer relationship management), inne systemy wspomagające bilansowanie, predykcję oraz pozostałe funkcje związane z zarządzaniem energią w lokalnych systemach. Przedmiotem wsparcia może być wyposażenie spółdzielni energetycznej w niezbędne urządzenia służące tym systemom lub elementom tych systemów, w tym w inteligentne systemowe pomiarowe (smart metering) umożliwiające m.in. przesył danych dotyczących produkcji i zużycia energii w czasie rzeczywistym oraz sterowanie odbiornikami (symbol wydatku S.4).</p>	<p>informatycznych</p>	
<p>5/ Opracowanie dokumentacji (analizy, ekspertyzy, itp.) umożliwiającej przygotowanie i wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań niezbędnych do poprawy funkcjonowania spółdzielni energetycznej, w tym związanych z dostosowaniem do zmieniającego się otoczenia prawnego (symbol wydatku S.5).</p>	<p>2/ Opracowania 3/ Usługi eksperckie</p>	<p>§ pomoc de minimis § bez pomocy publicznej § pomoc publiczna udzielana na podstawie art. 49 rozporządzenia KE 651/2014 pomoc na badania środowiska</p>

Mając na uwadze powyższe, podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.